

BÉTSI MAGYAR KURIR.

és

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr. Indult: Pénteken, Februárius' 14-dikén, 1854. 13.

BURKUS ORSZÁG.

Ezen tizim alatt: „Burkus Országból,” a' Burkus Státus Ujság, Febr. 4 ről következő zikkelytközöl: A' Lengyeleknek sorsok, kik olly sokáig voltak önnakarátunk ellen vendégeink, 's kik nem régen Amerika felé evezettek, végre eldült. A' mult hónapokban, borzasztó szélveszek miatt kéntelenítettvén Havréban, és Harvichban kikötni, — egy a' Deputátusok Kamarájához nyújtott Kérőlevelé szerint Algierba kívánczoltak. Mielőtt azonban dolgok felvételettel volna, minden egészségi, és Politizai rendszabások megsértésével, a' szárazra léptek. Nehány Frantziáktól támogatván, mind azon mód felől, a' miképpen vélek itt bántak, mind a' behajóztatás felől hamis híreket terjesztettek. 650 Lengyel, kiket más Országban, nem tsak hogy meg nem szenvedtek, de még az által utazást sem engedték meg nélkik, Danzigban barátságos elfogadásra találtak, 's számokra a' Kormány épületeiben szállás rendeltetett, — miután itt egy darabig éltek, lassan lassan Amerikába való költözésre kedvet nyilatkoztattak. Eleinte erre a' tisztviselők nemis ügyeltek, 's azt hitték, hogy ez a' viskelegység idővel majd elmúlik: de mivel mindég inkább inkább nyilvánossá lett a' kívánság, nem hagyódhatott minden ekintet nélkül. Így tehát, nem tsak negengedettett a' Lengyeleknek az Amerikába való utazás, hanem felsőbb hely-

ről az a' határozat is érkezett, hogy egyenként minden Lengyel beadván arról való bizonyosságlevelét, hogy maga jó-zántából, 's minden kényszerítés nélkül indul Amerikába, ide történendő megérkezésekor segedelemre is tarthat számot, a' mi közlapokban kihirdettett. De itt még a' Kormány meg nem állapodott: a' kivándorlandóknak jövőndő sorsokat is bátorságosítanirakta. Illyen tzelből Nevyorkban végire járt, mi légyen szándékjok a' Lengyeleknek Amerikában, 's valljon ott, leszz e' miből élniek? 70,000 Európai, volt a' válasz, egyszerre ért oda, 's ha külömben szerette a' munkát, és betűletes ember volt, megtalálta élelmét, — annyival inkább lehet ezt 700 Lengyelről reményleni, kik azon nagy kiterjedésű Országban úgy eltűnnek, mint egy tsepp víz a' tengerben: azonfelül azt mondták, hogy a' Szabad Státusokat a' Vadakkal való szünteleni háborúban segíteni fogják, és így a' világ azon részén igen kedves vendegek leendének. E' szerint a' Kormány semmit sem kételkedett, a' már folyamatba vett előkészületeket bévégezni. A' Lengyeleknek hajóba való szállittatások megparantsoltatott, minekutánna a' Commandérozó Generál által megvizsgáltott mind a' hajó, mind azon szerek, mellyek az útra szükségesnek találtattak. Együttal a' kivándorlandók még egyszer kikérdeztettek a' Marienvenderi Királyi Fő törvényszék kiküldött-

jének, egy Auditornak, egy felesküdt tolmátsnak, és a' Danzigban lévő Amerikai Consularis Agensnek jelenlétében a' felől, valljon jószántokból, indulnak e' Amerikába, — 's ebbeli nyilatkoztatás fejenként mindegyiktől aláíratlatott. Sokan, kik a' hosszú utazástól félték, ez alkalommal visszaleptek, mások ismét a' kívándorlandókhoz állottak, 's így történt, hogy miután Ő Felsége egy—egy Lengyelnek Amerikában 30—60 forintot, a' szerint a' mint magokat útközben viselni fogják, kifizetelni parantsolt, a' múlt esztendő Nov. 24 kén öröm kiáltások között határunkat idehagyták. De hát most — 2 hónap után, hol, és hogy találjuk az utazókat? az egyik hajó vélek Havréban, a' másik Harvichban kötött ki, 's Frantzia Ujságok tele vannak átokkal, és szitokkal, melyet a' háladalatlanok, Országunk, 's jóltévő Fejedelmünk ellen szórnak! némelyek közzülök még azt kültötték, hogy számokra szántsándékkal kedvetlen idő, és rossz hajó választatott, tsakhogy útközben szerentsétlenség érje őket, 's a' hajósokat. Erre tsak azt felelhetjük, hogy minden Kormányának caractere a' világ évkönyvében fel vagyon jegyezve, — 's vallyon képes legyen e' Kormányunk illyest véghez vinni, azt a' Demagogusoknak, és Ochlokratáknak minden kiabálásai mellett sem fogja az igazságot szerető barát elhinni. Ha unalom, veszedelem, a' tengeri utazáshoz való szokatlanság, végre a' Lengyeleket arra birták volna, hogy szándékjokat megváltoztassák, azon nem tsudálkoznánk, — de az a' mód, mellyel az ebbeli megváltozást végrehajtották, — valóban ravasz Egoismusnak bélyege, melly a' Lengyeleknak minden tetteiben kitűnik. Őket tsak a' szempillantás köti le, nállok minden tsak buborék: erre nézve hasonló a' gyerme-

kekhez, (hogy kedvetlenebb hasonlítást ne válaszszunk) kik tsak a' jelenben élnek, 's a' jövődőről való gondot másra hagyják. Ha majd egyszer eszekre térnek, áldani fogják azon Kormányt, melly őket atyai kézzel ápolta. Azon vitatások, mellyek ügyökben a' Deputatusok Kamarájokban tétetnek, 's a' mit mi már régen megmondottunk, hihetően alkalmat nyujtanak nekik, magokat, és viszonyaitkat igazán méltatni.

(Königsbergi Ujság.) A' Danzigból kiindult, 's legközelebb Harvich Angoly kikötőbe érkezett Lengyel kívándorlottak, szinte olly szépen? viselik magokat Országunkra nézve, mint az Elisabeth hajón elindult utasok, hihetően titkos Lengyel Comiténak sugallásából: Harvichból egy Kérőlevelet küldöttek a' Frantzia Kormányhoz, 's a' mennyiben magoknak avval hízelnének, hogy vagy Frantzia Országban maradhatnak, vagy legalább Algierba küldtetnek, 218 ban már előre lemondtak az Amerikai útról, ellenben 15-en előbbeni nyilatkozások mellett álhatosan megmaradtak. Az Angoly, Burkus, és Frantzia Követek jelentések következtésében, Jan. 17-én a' Kérőlevelre még semmi válasz sem érkezett. Talleyrand Hertzeg oda nyilatkoztatta magát, hogy Ő Udvarától ezen tekintetben utasítást vár. Most tsak az volna kívánatos, hogy az Angoly, vagy Frantzia Kormány gondoskodnék jövődő állapotokról, de köve hiszszük, a' mennyiben előbbeni nyilatkozás szerint mind a' két Kormány megtagadta elfogadásokat, 's az által a' Burkus Kormányt kényszeríté, számokra az Éjszakamerikai szabad Státusokban menedéket keresni.

SZARDINIAI KIRÁLYSÁG.

Turin Febr. 5-kén. Ugyan azon napon, mellyen a' Genfi Syndicus

a' Sz. Juliéni Commandanst értesítette a' Bellerive alatt kiszállott Lengyeleknek elfogattatások, és lefegyverkeztetések felől, egy osztály, az ottani Kormány minden igyekezetének ellenére, a' Savoyeni határhoz magának útát tört. Febr. 2 kán 120-an Olasz szökevényel, és Zürich-i deákokkal szaporodván, — némelly Helvétziába szökött németeknek, sőt néhány Genfi lakosoknak vezérlések alatt Annemasséba érkeztek. Itt a' vámöröket felszöllitották, kaptsolnák magokat ö hozzájuk, — de mivel amazok erre nem állottak, lefegyverkezettettek, 's pénztárok kirabolattott. A' nyughatatlannak azután egy szabadság fát állítottak fel, 's az Insurreccionalis Kormány nevében Proclamatziókat hirdettek, de minden foganat nélkül. Következendő napon Thonon felé folytatták útjokat, a' hol Bellerive alatt kiszállott társaikkal egyesülni akartak. De mivel reményekben megsalattának, és az Országban sehol sem találtak barátokra, más részről, azt is megtudták, hogy Casazza General ellenek indult, 's már Annecyba érkezett, Ville-la-Grandnál megállapodtak, 's vissza tértek Genfbe, hol élszélyedtek, néhány Lengyelt kivéven, kik minden nyomon szemmel tartatnak. Vezérjek egy ízben nagy veszedelemben forgott, a' midőn önnemberei által tsak nem megölettetett. Így végződött el ez a' merészlet, 's alkalmatszolgáltatta a' Savoyen belieknek, törvényes Uralkodás eránti vonzóadásoknak kitüntetésére. Közönséges volt a' nyughatatlanság szerzői ellen való gyűlölség. A' szabadsággal hazatért katonák között sokan, sejtven a' veszedelmet, visszatértek magok jószántokból a' Regimenthez. A' híres Mazzini főszerepet jádzott ezen vétkes merészlet alkalmával, melyre mint Genfből je-

lentik, társait egy költött levél előmutatásával nógatta, mellynek foglalatlja arról való biztosítás volt, hogy Genuban, és Sardinia más részein, a' lázzadás zászlója egyszerre ki fog tüzetni.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' párviadalban elesett Dulongnak eltemtetése felől következő levél közöltetik: „Tsak rövideden jelentem, hogy a' temetés békével ment véghez. A' Kormány rendkívül valóintézeteket tett vala. Minden vendégfogadó, és kávéház elibe, kivált a' vár körül katonák állittattak; azomban mind ez elmaradhatott volna, mivel a' lakosok semmi galyihát sem tettek. Az elhúnytnak koporsóján óriási betűkkel ragyogott a' Dulong név, 's e' mellett ezüst himzetű palrnák. Délelőtt 11 órakor indult a' kíséret: elől Kürassirok, ezeket követte a' halotti kotsi a' muncipalis őrségtől körülvéve, úgy, hogy a' sokaság nem tolódhatott a' koporsóhoz, mint Lamarque temetésekor. A' kotsi után gyalog a' Követek mentek, kik között tsak Lafayette Generált vehettem ki. A' kíséretet kürassérok zárták bé. A' temetésre többen jelentek meg inkább kívántsíságból, mint politikai szándékból. Dulong Ur általjában esmeretlen volt Párisban. Éppen most hallom, hogy a' katonaság engedelmével, legények vitték volt a' temetőkertbe a' koporsót, de ezt vigyázatlanságból leejtették, a' nélkül mindazáltal, hogy a' rend a' miatt felbomlott volna. Marra st Ur hatalmas beszédet tartott a' halott felett. Még nem tudhatni, nem húz e' maga után ez a' szerentsetlen párviadal egy másikat, úgymint Carrel, és Rumigny között: a' Kormány minden esetre rendszabásokat tett, annak elfordítása végett.

H E L V É T Z I A.

Bernből Jan. 16 ról írják: A' közelébbi 6 hetekben Bern Cantont 192 Lengyelhagyta oda, 's részszerint Frantzia Országba, részszerint Angoly Országba, Algierba, és Égyiptomba vándorlottak. 19 Lengyelt az előtt már visszafogadott Frantzia Ország, 47-en a' Kormány tudta nélkül távoztak el, és így már most csak 201 en vagynak Helvétziában, kik közzül hihetően még sokan követik társaiknak példájokat.

Vallis Cantonban zendülés támadt. Erre okot szolgáltatott az a' hibás vélekedés, hogy a' Cantonokban nem egyforma számmal vagynak a' lakosok, és így 12,472 embernek személyét senki sem viseli az Országgyűlésén.

Turinból Febr. 3-ról jelentik: A' Savoyeni Igazgatónak értésére esett, hogy Jan. 31-kén éjjel 3 órakor, 300 Lengyel Nyonban hajóra ült, oly szándékkal, hogy Thononnál szárazra lépjen: azonban Bellevire, és Bellootte között feltartóztattak, és lefegyverkeztettek.

Berni tudósító: az említett hírt igazolják avval a' hozzáadással, hogy a' lefegyverkeztetett Lengyelek Copetbe szállítottak légyen.

Genfben Febr. 1-jén következő felszólítás tétellett közhírré: „A' Syndicusok, 's Genf Cantonnak, és Kőztársaságnak Status Tanátsa a' Katonákhoz. Egy szomszéd, és szövetséges Országot komoly nyughatatlanságok fenyegetik: ti meg fogjátok akadályoztatni, hogy Helvétzia valami zenébonát békével tőrjön: a' Hazának betsülete attól függ, hogy a' Tractatusok híven megtartassanak. Ti, valamint a' Hazza betsületének érdemes oszlopai, úgy szinte a' függetlenségnek őltalmazói vagytok. A' Kormány számot tart reátok. Bártsak ezen napot azok közzéle-

hetne számlálni, mellyben Genf Canton, a' ti segítségetekkel Helvétziának Neutralitását fenntartotta.“

A' Legyeleknek Bielből történt eltávozások felől Következendő újabb tudósítások érkeztek: Az említett Lengyelek a' Savoyi határ felé tartottak, azért is a' Vaadtlandi úton haladtak, az alatt, míg más oldalról is jövének hozzájok számos szökevények. Akkor idő tájban a' Bernben resideáló Szardiniai Követ is elindult, 's csak nem egyszerre ért velek Savoyenbe. Az itteni Kormányynak gondja leszsz reá, hogy a' nyughatatlanokat oda, a' honnan jöttek volt, vissza utasítsa: azonban a' Berni Kormány is elvégezte, hogy a' kivándorlottakat többé keblébe nem fogadja. Így tehát az idő tanítja meg, mi leszsz következése. A' Bernben maradtott Lengyelek közzül sokan vettek úti levelet Frantzia Országba, mások békével a' Cantonban maradtak.

(Zürichi Ujság.) Már néhány nappal ezelőtt elfutamodott a' híre, hogy a' Piemonti, Olasz, és Lengyel szökevények, Savoyenba szándekoznak beütni. A' Genfi Kormány e' felőlhihetően tudósított, és azért Jan. 31-kén megparantsolta, hogy a' katonaság talpon légyen. Febr. 1-jén a' katonák a' Genfi partra keltek, hogy az említett szökevények megerkezesek esetében, ezeket visszaverhessék. Hetedfél órakor két bárka 150 Lengyellel megerkezett, kik megkérdeztetven egy Kapitány, és egy Auditor által, mi légyen szándekjok? azt felelték, hogy mivel Vaatlандból elutasítottak légyen, Genfben keresnek magoknak menedéket. Erre a' Kapitány figyelmette őket, miért hordanak magokkal fegyvert? Ezen figyelmeztezésre a' fegyveres bárka megfordult, 's elakart illantani, hanem Decombe Auditor

nehány legénységgel egy kis hajóba ült, a' bárka után eredt, azt elérte, 's visszahozta a' Genfi kikötőhelybe. Mihelyt a' Státustanáts e' felől tudósított, a' fegyveres bárkához katonárizetet rendelt, később pedig a' fegyvereket a' bárkából kiszedette, 's a' Kormány fegyvertárához akarta szállítani, de abban a' polgárság által megakadályoztatott, úgy, hogy a' fegyverek ismét vissza rakattak a' bárkába. Ugyan akkor tájban a' Kormány parantsolatjára, 4 Lengyel egy szekeren a' határszélhez hozatott. Ezt megtudván a' polgárok, a' szekérre ütöttek, a' benneülőket kiszabadították, illy kiabálás között: „Eljen Lengyel Ország!” 's az örökviszszaküldötték. Ötödfél órákor a' Státus Tanáts azon Proclamatziót bocsátotta közre, mellyet a' Kurír 12-dik számában közlöttünk. Később H e n t s c h Majorra bizattatott volt, hogy a' fegyveres bárkából hozassa ki a' fegyvereket, de erre a' polgárság miatt semmiképpen reá nem mehetett. Eppen most haljuk, hogy V e z e n a z b a n elfogatott 150 Lengyel, ismét hajóra tétetett, 's kíséret alatt V a a d t b a visszszaküldetett.

P O R T U G A L L I A.

(Times.) Lisboa Jan. 18-kán. Saldanha, mint jelentődött, Leiriát bévette, a' midőn az ellenség részről 1467 gyalog, és 40 lovasokból, 115-en alig menekedtek meg. Saldanha, a' Miniszterhez írt tudósításában a' többek közt így szóll: Tsudálkozni fog Excellentsiád, hogy az elfogattaknak száma nem nagyobb, de katonáim olly nagy tűzben voltak, hogy alig birhatam őket reá, kegyelmeznének meg azoknak, kik kezekre kerülnek. A' jelen történet mindenkinek megelegedésére szolgált, 's úgy hiszem, hogy kevés idő múlva többet fogok közölhetni: azomban még nem tudom bizonyosan,

Coimbrának megyünk e', vagy Abrantesnek, noha az elsőt bizonyosabbnak tartom.“ Terceira Hertzegnek 11,685 embere vagyon, ide nem számlálván Saldanhának osztályát, és az Oportóban, Setubalban, Penichében, Marvaoban, Algarbiában, és a' fő városban tanyázó katonaságot. Dom Miguel serege is érzi annak a' tzikelynek hiányát, melly a' Spanyolnak, és Portugallusnak minden szükségét ki szokta pótolni, úgymint a' dohánynak. — Terceira Hertzegnek kinevezése köztetszést nyert. Gróf Portosanto, az úgy nevezett Palmellai, vagy mérséklett Felekezethez legjobban szít. Ő Palmella Hertzegnek a' Bétsi Congresszusnál társa volt, 's később Követ több udvaroknál. Midőn tavaj Juliusban a' Hertzeg Lisbonába vezette bé a' Szabadító sereget, ő az itteni Municipalis Kamarának Elölülőjévé neveztetett. A' Liberalisok nem igen szívelték a' kinevezést, mivel azt hitték, hogy Gróf Portosanto minden nemű Képviselei Kormányának ellensége legyen, és azért én ezen változást a' jelen környütlállások között igen fontosnak tartom. A' Gróf, a' szerint; a' mint hallom, nagy eszű, 's az emberi társaságnak tiszteletre méltó tagja. Magdonald Generalis, a' ki a' Dom Miguel serege feletti Commandórol lett, 11-kán Figneirába ment, hogy ott hajóra üljön. Gróf Figueira, a' ki egy ideig Madridban Követje volt Dom Miguelnek, e' napokban az utolsónak főszállására ment, nem tudni, mi okból, a' mi annyival nagyobb figyelmet gerjesztett, mivel Dom Miguelnek ügye most nagyon rosszszül áll. Mind e' mellett nem lehet tudni, nem fordul e' még viszont jobbra Dom Miguel dolga? mert hányszor megesezt, hogy midőn azt hittük, hogy már lehetetlen Dom Pedró kezéből

kiragadni a' borostyánt, — Dom Miguel egyet fordult seregével, 's egyszerre mind azon véleményeket, melyeket sorsa felől jövendöltek, megtáfolta. Az mindenkor nevezetes marad a' históriában, hogy noha Dom Pedro az Országnak mind a' két fővárosát elfoglalta, azonfelül némelly tartományokat is magáévá tett, még is Dom Miguel seregéből, egyetlenegy előkelő tiszt sem ment által hozzá, hanem valamin a' háború elején, szinte azon tűzzel, és áthatatossággal hartzol most is a' bukáshoz közel lévő Királya mellett.

SPANYOL ORSZÁG.

(Memorial des Pyrennées.) Madridból költ levelek jelentik, hogy majd minden tartományok General Kapitanjaitól küldetnek a' Launderéhoz hasonló értelmű Protestátziók, 's ez birta légyen a' Királynét Miniszteriumának megváltoztatására. Az öszveköttetések Behobién keresztül minden nap nehezebbek. Ha ez sokáig így tart, a' kereskedés megtsökken. A' Carlisták jól tudván, hogy a' Frantzia Kormánytól semmi jót sem reménylhetnek, minden Frantzia Országból jövő portékára 15 pCentó vámot vetnek. Bayonnében a' kereskedő hajók a' portéka szállítást felfüggesztették. General Boutron, a' Királynénak egyik leghívebb alattvalója azt a' különös útasítást vette, hogy a' Madridba vivő Országúton minden közösülést állítson helyre: ezen tzelnek elérésére 6000 katona minden órában készen várja parantsolatját.

(Indicateur de Bordeaux.) Bayonne Jan. 30-kán. Saragossába 5000 ember érkezett, innen Navarrába menendő, hogy Valdes és más Generálok seregével egyesülhessen. Quesada, a' ki 3500 emberrel szinte Navarrába készül, Pancorcóba megérke-

zett, 's innen a' Logronnon keresztül vivő útra tér, mivel úgy hallotta, hogy Riojának lakosait fel akarják lázítani. A' tartománybeli lakosok elvagnak telve enthusiasmmal Don Carlos eránt, sőt azt mondják, kiké. Ietig 70 esztendős férjfiak is fognak fegyvert mellette: más oldalról azt hiszik, hogy ha a' jelen Kormánynak ereje kihontakozik, a' mit a' környülállásokból reményleni lehet, akkor a' Rebellisek páronként fognak hajtadni. A' vashámorok, és Orbacietavára Jan. 29-től ismét a' Carlisták hatalmában vagon.

B É T S.

A' Felsőges Tsászárnak és Királynak, mint legkegyelmesebb szeretett Fejedelmünknek ditső neve napja Febr. 12-kén ismét új alkalmatosságot ad az Ó kegyes országlása alatt bekességben élő sok millió hív alattvalóinak Eránta viseltető hódoló tiszteleteknek és tanoríthatatlan hívségelnek tsalhatatlan tanubizonyosságait az által kimutatni, hogy az Ó drága életének eddig lett megtartásáért a' Mindenhatónak hálaikat adtak, egyszersemind pedig élete és boldogító országlása még sok időkre leendő kiterjesztéséért buzgó szível esedeztek.

Tegnapelőtt Febr. 12 kén végzett világi pálya futását hosszas sínledés után Ts. Modrovits György Ur, a' Magyar Országi adózó népvatalbeli M. Kir. Udvari Agense, és több Ts. Ns. Vármegyék Tábla Birája, kinek mint munkás és ritka egyenes lelkű férjfiúnak elhunytát minden barátai és esmerősi szivekből fájlalják.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Po'son Febr. 10-kén. Tegnap inepelték e' Sz. Kir. Város lakosai, Ó. Ts. Kir. Felsőgek születések napjál.

Ezen jeles nap felviradását ágyú durrogások jelentették. A' Város fő templomában, Patriarcha, és Egri Érsek Pyrker László Ő Excellentiája vitte véghez az Isteni tiszteletet, mellyen jelen valának Ts. Fő Hertzeg az Ország Nádora, a' Mágnások, és a' többi Rk. és Rk végre a' Vármegye, és Város Magistratusa.

A' Protestáns Evang. Anyaszentegyházban is ez innephez alkalmaztatott szertartással ment véghez az Isteni tisztelet, jelenlétén Ő Tsász. Magassága a' Nádorné.

Miután a' T. Rk. és Rk a' 2-dik Hir. Rescriptum felett való tanátskozást bevégezték, a' Törvénykezési munkát 11-dik tikkelyéhez fognak, melly a' Jász, és Kún Kerület, a' Hajdú, és 16 Szepes Városok Törvénykezését illeti.

Nyittráról Jan. 30-dikán. Tegnap az az Jan. 29-kén élte végső napját Váczy Glycerius a' Nyitrai Kegyes Szerzetbeli T. Atyák collegiumának Igazgatója, kinek tetemei mai nap illő szertartással takarítottak el. A' boldogult a' Nyitrai Gymnasiumban több esztendőig mint Professor, utóbb pedig 15 esztendeig mint Rector jámbor's kegyes életével mindenek tiszteletét bírta. Béke's nyugalom porainak!

Szegedről Febr. 4-ről. A' városunk felrészén Tiszánkba befolyó Maruzs olly annyira nevedelt, hogy mint a' naponkint hozzánk jutni szokott hírek bizonyítják, ágyában meg nem férhetvén nagyobb kiterjedésű földekre már is kiöntéseket tett — és valóban méltó aggodalomban vagyunk a' nagy és talán veszélyt is hozható víz áradások felől, — mert ha a' szokatlan víz nevededést, a' Tiszának hasonlólag rémitő feldagadását tekintjük, sőt megnézzük azt, hogy a' befogadó fo-

lyóknak megáradottságok szabad lefolyást nem engedhet, és figyelmet fordítunk oda is, hogy ezen szép tavaszi napokban mutatkozni szokott hosszszas melegebbség a' hegyeken, és hidegebb tájékokon lévő havakat könnyen elolvashatja, elég okunk van arra, hogy alacsonyabb fekvése miatt városunknak a' közelgető víz áradástól jó előre rettegjünk. M. I.

Erdélyi Orvosok egyesülete
Kolozsvárt.

Jelen korunkban a' tudomány's művészet köreiben minden szépnak és jónak tökéletesítésére számos intézetek, egyesületek és társaságok alapultak, hogy egyesített iparral's a' magános eszméletek, gondolatok és tapasztalások költsönös közlése által, a' lelki műveltség szélesb terjedelmet nyerjen, és a' fő tziel, a' melly nem egyéb, mint az emberiség köz java, nagyobb léptekkel mehessen előre. Az itten nem régen létesült Orvosi kar, melly eddig csak a' felsőbbbség rendelkezéséből, nevezetesb törvényes orvosi kérdések megítélésére, 's érdekesebb Orvosi tárgyak eldöntésére határozatlan időben gyűlt vala egybe, meggyőződván a' felől, hogy hasonló egyesületnek alapítása főként az Orvostudomány practica részére nézve, mind az Orvostudomány kiterjedésére általában, mind pedig közvetlen a' szenvedő emberiségre hasznos befolyással lenne, e' tzielből, tisztajorvos gyakorlati tzielzésű egyesülést, 's meghatározott időben öszvegyüléseket vett maga elébe, 's ezentúl minden hónap utolsó napján, vagy ha az innep nap lenne, az azt követő napon délutáni 4 órakor, 's a' tárgyak mivoltok szerint több napokon is folytatva, az Országos főorvosi dolgozó szobába egybejöni meghatározta, melly gyűlések minden hazafi Orvos Doctornak és Seb-

orvosnak nyitra állandanak: — Ezen gyűlés tárgyai következők lesznek: — 1) A' Vármegyéken, Székeken, Vidékeken elharapodzott járványokról, azoknak alkotásairól, nevezetesebb Orvosi esetekről, az állatok közt uralkodó nyavalyákról, ezen egyesület előlülőjéhez, az ország fő orvosához béküldött hivatalos tudósítások tanácskozás alá jöven, ha valami értekezés vagy útasítás főképp a' népszámára szükségesnek találta, ezen gyülekezet valamelyik tagja ennek kidolgozására megkéretik. 2) Különösen itt Kolo'svárt 's az ország más főbb városaiban is honnig és járványoson uralkodó betegségekről, ezekben kitűnő caracterről, 's használt gyógymódoznak nagyobb, vagy kevesebb sikeréről való értekezések. 3) Minden tag tetszése szerént a' praxisában előforduló nevezetesebb orvosi eseteket ezen orvosi gyűlés elébe terjesztheti, 's róla a' mások vélekedéseit is kihalgathatja. 4) Minden nevezetesebb nyavalyával szenvedő, akár hová való legyen is az, akár személyesen, akár bérmentes levelek által, illy tzm alatt: „Az Orvosi egyesület Elölülőjének, 's Erdélyország főorvosának M. Ferenczy Jó'sefnek. Kolo'svárat“ egy orvos által környülállásosan előadott betegség historiájával, állapotját ezen Orvosi egyesület elébe terjesztheti, a' honnan a' reá tett vélekedés nékie vissza íratik. Ezen orvosi tanácskozásért senki is fizetni nem tartozik; tsakugyan hogy a' tehetősebbek 's előbbkelők a' nem fizetésért az egyesülethez folyamodni ne átalják, az illy tanácskozásért tetszés szerént ajánlandó jutalom elfogadtatik, de ezen jutalom

az egyes tagok közt ki nem osztatik, hanem az orvosi egyesület pénztárába tétetvén, ezen gyűlésekhez ne talán megkívántató közös költségekre, 's nevezetesebb orvosi havi írások szaporítására fordittatik. 5) Minden hazafi orvos, ha valami újat látott, tapasztalt és próbált, vagy orvos gyakorlati gondolatjai lennének, akár személyesen ezen gyűlésekben előadhatja, akár írásba bémutatja, melly mindenkor köszönettel 's szívesen fogadtatik.

Ezen egyesület előtt megfordult nevezetesebb tárgyak, 's méltóbb értekezések, a' maga idejében közönséggé fognak tétetni. — Fel szállítatnak azért ezen hazában lakó tisztelt orvosi társaink: ezen közzjóra intézett tételunkat akár személyes megjelenésekkel, akár munkájikkal előegellenírták hazafi köteleességeinek; a' szenvedők és betegek pedig, kiknek ezen egyesülethez bizodalnok leszén, a' megírt napokon bátran folyamodhatnak ezen gyülekezethez, hol az orvosi törvények szokott megtartása mellett szívesen látatnak, — 's számokra orvosi tanácsnyújtatik. — Kolo'svárt, Jan. 20 dik 1854.

S. P. Pá t a k i D á n i e l,

Orvos Doctor, szülés segítő 's az orvosi kar jegyzője.

A' Pénz folyamat Februárius' 15 dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji: 96 5/6
Az 1820-beli sorsosok: 205 5/8
Az 1821-béli hasonlók: 156 5/8
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: — for. keltek, mind Conv.
Bank - Aktziák keltek 1250 for. ton
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)